

**ПРОГРАМА ЗА КАНДИДАТДОКТОРАНТСКИ ИЗПИТ  
ПРОФЕСИОНАЛНО НАПРАВЛЕНИЕ 3.8. ИКОНОМИКА  
ВСИЧКИ СПЕЦИАЛИЗАЦИИ В РАМКИТЕ НА СПЕЦИАЛНОСТ  
ПОЛИТИЧЕСКА ИКОНОМИЯ**

***Предварителни изисквания:***

1. ***Мотивационно писмо за участие в конкурса*** в рамките на около 2-3 стр., с което кандидатът представя своите академични интереси и силни страни, намерения и цели при кандидатстването за докторантура по „Политическа икономия“.
2. ***Писмена научна разработка на кандидата*** от максимум 25 стандартни компютърни страници. Разработката може да бъде курсов проект, глава/част от дипломна работа или магистърска теза, както и научна публикация.

***Конкурсна процедура:***

- ***Писмен конкурсен изпит.*** По време на писмения конкурсен изпит се разработва изследователски проект в рамките на предложените тематични полета в областта на микроикономиката, макроикономиката или международната икономика. Целта на писмената разработка е да се представи изследователската тема, по която кандидат-докторантът желае да работи, като се акцентира на следните въпроси:
  - Актуалност и необходимост на изследването
  - Обект на изследването
  - Предмет на изследването
  - Цел(и) на изследването
  - Основни задачи
  - Подходи и методи на изследване
  - Изследователска теза и основни хипотези на изследването
  - Възможни ограничения на изследването
  - Литературни източници и информационно осигуряване
  - Очаквани резултати и потенциален научен принос на дисертацията
  - Потенциално заинтересовани потребители на резултатите
- ***Устен конкурсен изпит.*** Дискусия по представения изследователски проект и останалите писмени документи.

## ***Тематичен обхват на писмения конкурснен изпит***

### ***I. Микроикономика***

#### ***1. Теория на фирмата и фирмено поведение***

- Производствени технологии и фактори на производство.
- Фирмени разходи.
- Печалба на фирмата.

#### ***2. Поведение и избор на потребителя***

- Потребителски предпочитания.
- Потребителски избор и търсене на потребителя.
- Поведенческа икономика.

#### ***3. Пазарни структури***

- Съвършена конкуренция и пазарно поведение.
- Монопол и монополно поведение.
- Олигопол и монополистична конкуренция.

#### ***4. Факторни пазари***

- Пазар на труда.
- Капиталов пазар.
- Пазар на земя.

#### ***5. Теория на благосъстоянието***

- Индивидуално и обществено благосъстояние.
- Асиметрична информация и неблагоприятен избор.
- Публични блага и външни ефекти.

### **ПРЕПОРЪЧИТЕЛНА ЛИТЕРАТУРА:**

1. Коландър, Д. (1999, 2001), Основи на икономиката. Том I и II, Унив. издателство „Св. Климент Охридски”, София
2. Varian, H. (2010), Intermediate Microeconomics /A Modern Approach/, Eight Edition, W.W. Norton&Company, New York
3. Varian, H. (1992), Microeconomic Analysis, Third Edition, W.W. Norton&Company, New York

### ***II. Макроикономика***

#### ***1. Макроикономически теории и школи***

- Неокласическа и кейнсианска теория.
- Монетаристка теория и рационални очаквания. Теория на реалните бизнес цикли и некейнсианство.
- Нова политическа макроикономика и институционална икономика.

#### ***2. Теория на икономическия растеж***

- Модел на Солоу. Икономическа конвергенция.
- Модели с безкраен хоризонт и припокриващи се поколения.
- Ендогенна теория на икономическия растеж.

### **3. Реална икономика**

- Търсене на частния сектор. Потребление и инвестиции.
- Пазар на труда. Заетост и безработица.
- Социално-осигурителна система. Регулации на трудовия пазар.

### **4. Пари и парична политика**

- Финансови институции – търговски банки и централна банка.
- Процес на създаване на пари. Парична политика.
- Инфлация, лихвени проценти и валутни курсове.

### **5. Фискална политика и публичен дълг**

- Правителствена намеса в икономиката и държавен бюджет.
- Макроикономическа стабилизация и бюджетен дефицит.
- Публичен дълг и сеньораж.

## **ПРЕПОРЪЧИТЕЛНА ЛИТЕРАТУРА:**

1. Мишкин, Фр. (2014), Теория на парите, банковото дело и финансовите пазари, Изд. „Изток-Запад”, София
2. Ненова, М. (2006), Макроикономически анализ на финансовите потоци, Изд. „Амброзия НТ”, София
3. Петранов, Ст. (2015), Инвестиции /Теория и практика на финансовите инструменти и пазари/, Изд. „Класика и стил”, София
4. Burda, M., C. Wyplosz (2013), Macroeconomics /A European Text/, Sixth Edition, Oxford University Press
5. Romer, D. (2012), Advanced Macroeconomics, Fourth Edition, McGraw-Hill Irwin, New York
6. Snowdon, B., H. Vane (2005), Modern Macroeconomics /Its Origins, Development and Current State/, Edward Elgar Publishing Limited

## **III. Международна икономика**

### **1. Теория на международната търговия**

- Класически теории за международната търговия на Адам Смит и Дейвид Рикардо.
- Неокласически модел на Хекшир-Олин.
- Съвременни теории за международната търговия. Експортни решения, аутсорсинг и многонационални предприятия.

### **2. Външнотърговска политика**

- Митнически ограничения на световната търговия.
- Нетарифни ограничения на световната търговия.
- Финансиране на външната търговия.

### **3. Политическа икономия на международната търговия**

- Либерализация и протекционизъм на международната търговия.
- Регулации и институции на международната икономическа система.
- Икономическа интеграция. Зони за свободна търговия и митнически съюзи.

### **4. Финансови пазари и международни финанси**

- Местен и международен капиталов, паричен и валутен пазар.

- Международни валутни системи.
- Архитектура на международната парична и финансова система.

#### **5. *Международна макроикономика***

- Валутни и парични режими.
- Европейска икономическа и парична интеграция.
- Платежен баланс и външен дълг.

#### **ПРЕПОРЪЧИТЕЛНА ЛИТЕРАТУРА:**

1. Минасян, Г. (2007), Външен дълг (теория, практика, управление), Изд. „Сиела”, София
2. Сотирова, Е., В. Иванова (2015), Световна икономика, Изд. Тракия М, София
3. Appleyard, D., A. Field (2010), International Economics, Eight Edition, McGraw-Hill Irwin, New York
4. Krugman, P., M. Obstfeld, M. Melitz (2015), International Economics, Ninth Edition, Addison-Wesley, Pearson

Забележка: Посочената литература може да бъде намерена в библиотеката на Стопанския факултет.

м. февруари 2019 г.

Катедра „Икономика”